

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobce: **P. L., IČO: X**
sídlem X
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Korčákem,
sídlem Milady Horákové 101, 160 00 Praha 6

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 9. 1. 2020, č. j. 030971/2019/KUSK,
sp. zn. SZ_030971/2019/KUSK/3,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2020, č. j. 030971/2019/KUSK, sp. zn. SZ_030971/2019/KUSK/3, a rozhodnutí Městského úřadu Nymburk ze dne 23. 1. 2019, č. j. MUNYM-070/7435/2019/Vos, sp. zn. MUNYM-070/39089/2018/Vos, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů částku 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Michala Korčáka, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Nymburk, odboru správních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 23. 1. 2019, č. j. MUNYM-070/7435/2019/Vos, sp. zn. MUNYM-070/39089/2018/Vos (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce, jako provozovatel vozidla, uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2018 (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že jako provozovatel motorového vozidla tovární značky M. B., registrační značky: X, dne 14. 5. 2018 nezajistil v souladu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, neboť Městská policie Nymburk (dále jen „městská policie“) na základě veřejnoprávní smlouvy uzavřené s obcí Všechny zadokumentovala dne 14. 5. 2018 ve 21:31:20 hodin automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, že v obci Všechny na silnici I/38 ve směru na Nymburk nezjištěný řidič výše uvedeného vozidla nerespektoval povinnost účastníka provozu na pozemních komunikacích danou § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci stanovenou na 50 km/h, když jel rychlostí 56 km/h po odečtení povolené toleranční odchylky rychloměru (± 3 km/h), čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu. Za spáchání uvedeného přestupku byl žalobci uložen správní trest pokuty ve výši 1 500 Kč a podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce namítá, že odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt (nyní přestupek, pozn. soudu) je subsidiární ve vztahu k odpovědnosti řidiče za přestupek s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Správní orgány tedy mají prioritně postihnout konkrétního pachatele - řidiče, resp. učinit nezbytné kroky k jeho zjištění, přičemž žalobce správním orgánům sdělil totožnost řidiče v době spáchání přestupku. Dle žalobce správní orgán I. stupně dostatečné kroky neučinil, přičemž nemůže jít k jeho tíži, že správnímu orgánu se nepodařilo označenému řidiči doručit písemnost jinak než fikcí. Správní orgány disponují dostatečnými procesními prostředky k tomu, aby si přítomnost určité osoby na procesním úkonu zajistily. Správním orgánům však postačilo, že se označený řidič nedostavil k podání vysvětlení. Tento postup je zcela v rozporu například s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 8. 2014, č. j. 30 A 92/2013-27, na který žalobce poukazoval již ve svém odvolání, nicméně žalovaný postupoval v rozporu s jeho závěry, byť se jednalo o obdobný případ, kdy provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která rovněž na výzvu správním orgánům poskytla součinnost při odhalení konkrétního řidiče.
3. Žalobce sice neprovozuje autopůjčovnu, nicméně provozuje koncesovanou živnost - silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, a - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče. Na webových stránkách X lze nalézt přehled vozidel, která si zákazníci mohou najmout na přepravu s řidičem, nejedná se o autopůjčovnu. Dle názoru žalobce nebyl povinen dokazovat, že je provozovatel takové živnosti. Tvrzení žalobce o tom, že se jednalo o jeho zaměstnance, který v době spáchání přestupku vozidlo řídil, se tedy jeví jako reálné a

žalobce nevidí jediný důvod pro to, aby musel svá tvrzení nějakým způsobem správnímu orgánu prokazovat, což uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí správní orgán I. stupně. Žalobcem označený řidič rovněž nebyl nekontaktní či smyšlenou osobou, označenou toliko za účelem kladení procesních překážek správním orgánům. Kroky k dohledání, zjištění a řádnému potrestání konkrétního přestupce však musí podniknout správní orgány, a nespokojit se s pouhým projednáním přestupku s provozovatelem vozidla. Žalobce poukazuje rovněž na to, že fotografie z rychloměru je nekvalitní, tudíž osobu řidiče není možné ani rozpoznat a je tedy otázkou, zda instalovaný systém měření rychlosti neslouží jen pro sankcionování provozovatelů vozidel a nikoliv k postihování samotných řidičů. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a žádá přiznat náhradu nákladů řízení.

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 1 As 120/2020-41, přičemž poukázal na to, že pokud řidič nereaguje na výzvu k podání vysvětlení, jsou splněny podmínky pro pokračování řízení s provozovatelem vozidla. Žalovaný je přesvědčen o tom, že nebyl povinen postupovat v řízení předvedením označeného řidiče k podání vysvětlení či přistoupit k ukládání pořádkových pokut. Poukázal rovněž na judikaturu Ústavního soudu, která neakceptuje uložení pořádkové pokuty za nedostavení se k podání vysvětlení. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, náhradu nákladů řízení nepožadoval.
5. V replice na vyjádření žalovaného setrval žalobce na tom, že správní orgány obou stupňů neučinily nezbytné kroky ke zjištění ztotožněného pachatele přestupku. Úmyslem zákonodárce jistě nebylo postihovat provozovatele, jež správnímu orgánu poskytli součinnost, na výzvu reagovali, totožnost řidiče sdělili a předložili správnímu orgánu důkazy prokazující, že osobou řidičem byla skutečně jím uvedená osoba. Na základě těchto zjištěných skutečností měl správní orgán následně rozhodnout, zda má dostatek podkladů pro zahájení řízení o přestupku s řidičem vozidla a nikoliv hned podezření ze spáchání přestupku řidiče odložit. Tento postup je dle žalobce chybný. Žalobce odkázal na shodný rozsudek Nejvyššího správního soudu jako žalovaný, č. j. 2 As 293/2018-25, týkající se právě autopůjčovny, jehož závěry měly správní orgány vztáhnout i na jeho případ. Dle žalobce je podstatné i to, že žalobce jako podnikatel v silniční dopravě věděl, který jeho zaměstnanec vozidlo řídil, přičemž jeho totožnost správním orgánům sdělil. Dle žalobce již jím předané údaje byly dostatečné k zahájení řízení s konkrétní osobou, pročez nebylo nezbytně nutné ani vysvětlení označeného řidiče. Žalobce setrval na podané žalobě v celém rozsahu.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

6. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro posouzení věci relevantní skutečnosti: Správní orgán I. stupně obdržel od městské policie oznámení o přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil žalobce tím, že nezajistil, aby jím provozovaným shora specifikovaným vozidlem byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu na pozemních komunikacích, neboť bylo městskou policií zjištěno, že neustanovený řidič se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu jednáním popsáním shora. Součástí oznámení tvoří protokol o měření rychlosti, na němž je zachyceno vozidlo shora uvedené registrační značky. Dne 14. 8. 2018 byla žalobci doručena výzva k zaplacení určené částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Správní orgán I. stupně současně poučil žalobce o možnosti písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupků, a to do 15 dnů

od doručení výzvy. K výzvě žalobce sdělil, že jím provozované předmětné vozidlo v době spáchání přestupku řídil M. S. (dále jen „označený řidič“) s uvedením jeho data narození a bydliště.

7. Výzvou ze dne 11. 9. 2018 doručenou fikcí dne 24. 9. 2018 byl označený řidič vyzván k podání vysvětlení ohledně jednání, v němž bylo spatřováno porušení povinností řidiče. Na výzvu k podání vysvětlení označený řidič nereagoval, pročež správní orgán I. stupně přistoupil k odložení přestupkové věci neznámého pachatele podle § 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky a následně k vydání příkazu ze dne 14. 11. 2018. Tímto příkazem doručeným téhož dne byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, jehož se dopustil jako provozovatel shora popsaného motorového vozidla, neboť v rozporu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití uvedeného vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, když se blíže nezjištěný řidič dne 14. 5. 2018 v 21:31:20 při řízení výše uvedeného vozidla dopustil skutku vykazujícího znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu. Za uvedené jednání byl žalobci uložen správní trest pokuty ve výši 1 500 Kč.
8. Proti příkazu podal žalobce, v té době již zastoupený advokátem, který jej zastupuje i v řízení před soudem, včasný odpor. Správní orgán I. stupně pokračoval v řízení vyrozuměním o pokračování řízení, oznámením o provedení dokazování mimo ústní jednání s tím, že žalobce současně poučil o jeho procesních právech, zejména o možnosti nahlížet do spisu a vyjádřit se k podkladům, navrhopat důkazy a žádat nařízení ústního jednání. Podáním učiněným dne 3. 12. 2018 žalobce předložil jednak pracovní smlouvu mezi společnostmi P. L. s.r.o. jako zaměstnavatelem a označeným řidičem jako zaměstnancem, z níž se podává, že označený řidič pracuje od 4. 5. 2018 jako řidič, a jednak sjetinu z knihy jízd zahrnující inkriminovaný den. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. V jeho odůvodnění správní orgán I. stupně mj. uvedl, že předloženou pracovní smlouvou není prokázáno řízení předmětného vozidla v inkriminovaný den stejně, jako to nemůže být prokázáno ani předloženým výpisem z knihy jízd. Označený řidič odmítl podat vysvětlení, pročež již správní orgán I. stupně neměl žádné prostředky k ustanovení řidiče v době spáchání přestupku. Řešené jednání skutkovou podstatu přestupku naplnilo, jeho pachatele se zjistit nepodařilo, tudíž je za toto protiprávní jednání objektivně odpovědný žalobce jako provozovatel vozidla.
9. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonem stanovené lhůtě odvolání, o němž rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Podstatou podaného odvolání byl především nesouhlas s postupem správního orgánu I. stupně zejména ve vztahu k nedostatku úsilí, které vyvinul, aby zjistil pachatele přestupku řidiče. K odvolacím námitkám uvedl, že správní orgán I. stupně nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku učinil tak, jak mu ukládá zákon. Za správné považoval žalovaný rovněž odložení přestupkové věci nezjištěného řidiče. Podotkl, že správnosti postupu správního orgánu I. stupně přisvědčují i vybrané rozsudky Nejvyššího správního soudu, například ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/201-21, či ze dne 20. 2. 2019, č. j. 6 As 155/2018-18. Žalovaný dospěl k závěru, že listinné důkazy předložené žalobcem nade vší pochybnost neprokazují, kdo skutečně byl řidičem předmětného vozidla, pouze poskytují indicii, na kterou správní orgán I. stupně v rámci svých zákonných možností řádně reagoval. Žalovaný měl pochybnosti rovněž

ohledně toho, že označený řidič není zaměstnancem žalobce, ale společnosti, která nese žalobcovo jméno, i ohledně průkaznosti knihy jízd.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

10. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti kterému je žaloba přípustná. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
11. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ani žalovaný k výzvě soudu nesdělili, že by s rozhodnutím věc bez nařízení jednání nesouhlasili, pročez se jejich souhlas presumuje. Soud nepovažoval za nezbytné nařizovat jednání, neboť veškeré rozhodné skutečnosti bylo možno zjistit z obsahu správního spisu.

Posouzení žalobních bodů

12. Žaloba je důvodná. Soud při posouzení vyšel z následující právní úpravy.
13. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
14. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a
 - a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo
 - b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
15. Podstatou souzené věci je, zda kroky, které správní orgány učinily za účelem zjištění konkrétní osoby řidiče v době spáchání přestupku, je možné považovat za dostačující k tomu, aby již bylo možné za tehdy nastalé procesní situace vyvodit objektivní odpovědnost žalobce za přestupek provozovatele vozidla, který je k přestupku řidiče v poměru subsidiarity. Oba účastníci argumentují odkazy na rozhodovací praxi správních soudů, zejména Nejvyššího správního soudu, přičemž v některých případech ze stejného soudního rozhodnutí dovozují různé pro sebe příznivé závěry.
16. V rozsudku ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22, Nejvyšší správní soud připomněl, že *„si je vědom své dřívější velmi bojně judikatury k této právní otázce (provedení tzv. nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku, pozn. soudu); je však nezbytné konstatovat, že krom předestření některých obecně platných závěrů se ve většině případů jedná o zcela individuální posouzení konkrétní situace, přičemž se v nich zohledňují jemné nuance každého konkrétního skutkového stavu.“*
17. V této souvislosti Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku vymezil dvě základní kategorie provozovatelů vozidel, resp. jejich přístupu k reakci na výzvu správního orgánu podle § 125h zákona o silničním provozu (v podrobnostech srov. body 12 a 13 citovaného rozsudku). Soud je rovněž toho názoru, že každá jednotlivá věc má svá specifika, a žádný

předchozí případ nelze mechanicky vztáhnout na případ další, a to i kdyby se skutkové okolnosti *prima vista* prakticky shodovaly. Jakkoli lze v judikatuře správních soudů nalézt předobraz pro řešení určitých typových případů, nelze nikdy opomenout zohlednění těch okolností, které každý případ individualizují a dávají mu jedinečný a mnohdy neopakovatelný rozměr, neboť „ďábel se skrývá v detailu“.

18. V nyní souzené věci je třeba vyjít z toho, že žalobce na výzvu správnímu orgánu I. stupně sdělil veškeré zákonem požadované identifikační údaje k osobě, která vozidlo v inkriminovaný den a hodinu řídila. Nelze tedy žalobci vytýkat, že součinnost neposkytl, či že by sdělil údaje o neexistující osobě, neboť takový závěr správní orgány neučinily. V případě, že provozovatel vozidla dostatek identifikačních údajů sdělí, je nutné od sebe přísně odlišovat případy, které prokazatelně naplňují znaky obstrukčního jednání ze strany provozovatele vozidla, resp. jeho opakovaně takto jednajících zástupců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40, ze dne 23. 11. 2016, č. j. 2 As 249/2016-39, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 324/2016-46, či ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 As 41/2016-47), od těch případů, v nichž ke zneužití práva zjevně nedochází.
19. Jinými slovy, judikatura správních soudů klade nižší požadavky na předběžnou „pátrací“ činnost správních orgánů po indicích o možném pachateli přestupku za situace, kdy je zde důvodné podezření, že by se o obstrukční praktiku mohlo jednat. Tak tomu bude pravidelně buď s ohledem na povahu sdělených informací, na dřívější poznatky z úřední činnosti či opakované jednání téhož provozovatele vozidla, které zavedlo správní orgány již dříve „do slepé uličky“. V nyní souzené věci však soud žádné takové okolnosti neshledává. Žalobce správním orgánům, zejména správnímu orgánu I. stupně, součinnost poskytl, sdělil mu, aniž by k tomu byl vyzván, další doplňující údaje, přinejmenším osvědčující, že to skutečně mohl být označený řidič, kdo se přestupku dopustil. Přitom právě výzva provozovateli vozidla k případnému předložení dalších doplňujících informací či podkladů, je jednou z procesních možností, které mají správní orgány k dispozici (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2020, č. j. 10 As 315/2018-32, bod 17).
20. Správní orgány však logicky a přesvědčivě nevysvětlily, proč na žalobcem poskytnuté informace nebraly zřetel. Nemůže obstát argumentace, že z žalobcem předložených dokladů nade vší pochybnost nevyplývalo, resp. jimi nebylo prokázáno, že označený řidič se přestupku skutečně dopustil. Dokazovat spáchání přestupku jeho pachateli je úkolem správních orgánů, nikoli žalobce; ten k tomu může správním orgánům toliko poskytnout součinnost a případně být následně vyzván k předložení dalších doplňujících informací či originálů listin. Nelze vyloučit ani slyšení žalobce či jiných osob (například dalších spoluzaměstnanců) jako svědků v řízení o přestupku označeného řidiče. Jakkoli soud rozumí jisté obezřetnosti správních orgánů v situacích, kdy se označeným řidičům nedaří doručovat, je třeba současně mít na zřeteli, že provozovatel vozidla není odpovědný za to, zda si jím označený řidič přebírá poštu, samozřejmě za předpokladu, že se nejedná o prokazatelně neexistující osobu. Rovněž z pouhé skutečnosti, že výzva k podání vysvětlení byla označenému řidiči doručena na základě fikce doručení, neznamená bez dalšího, že jde o nekontaktní osobu. Z doručanky, která je založena ve správním spisu, nevyplývají žádné podezřelé okolnosti, které by o tom svědčily.
21. S přihlédnutím k okolnostem případu tedy soud uzavírá, že správní orgán I. stupně neučinil dostatek kroků ke zjištění osoby pachatele přestupku, resp. soud má za to, že již

zjištěné okolnosti postačovaly k tomu, aby s označeným řidičem bylo řízení o přestupku zahájeno. Správní orgán I. stupně totiž k věci přistoupil tak, jako by již před zahájením řízení o přestupku měla či musela být vina určité osoby prokázána a následné řízení o přestupku již spočívalo pouze v petrifikaci tohoto stavu vydáním příslušného rozhodnutí. V tomto se však správní orgán I. stupně, i žalovaný, který takový procesní postup aproboval, mylí. Fáze před zahájením řízení o přestupku slouží správním orgánům toliko k tomu, aby prověřily různé varianty skutkového děje, shromáždily informace a podklady, které jim buď umožní, nebo neumožní řízení o přestupku proti určité osobě zahájit. Dokazování viny se však děje v zahájeném řízení o přestupku procesním postupem, který je k tomu stanovený zákonem o odpovědnosti za přestupky. V rámci řízení o přestupku má správní orgán možnost vyslýchat svědky, ukládat předložení potřebných listin a provádět další procesní úkony, které směřují k objasnění věci. Pachatele přestupku je obecně možné na základě přímých či nepřímých důkazů uznat vinným přestupkem i za předpokladu, že se k jeho spáchání nepřizná. V nyní souzené věci se o to správní orgány ani nepokusily. K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud rovněž v rozsudku ze dne 26. 5. 2020, č. j. 10 As 315/2018-32 (zejména bod 17).

22. Soud k tomu dodává, že odpovědnost provozovatele vozidla je konstruována jako subsidiární odpovědnost za přestupek, pokud se nepodaří shromáždit dostatek indicií vedoucích k pravděpodobnému pachateli přestupku. I za situace, kdy se v řízení o přestupku nepodaří osobě obviněné vinu prokázat, lze po zastavení řízení vyvodit objektivní odpovědnost vůči provozovateli vozidla, jakkoli budou správní orgány tížit promlčecí lhůty, v nichž odpovědnost za přestupek zaniká. I v tomto směru však procesní úprava disponuje instituty jako je přerušení běhu promlčecí lhůty, které procesní situaci správních orgánů činí snesitelnější.
23. Pokud jde o argumentaci žalovaného, že nemá procesních prostředků, jak zajistit přítomnost označeného řidiče na procesním úkonu podání vysvětlení, lze tomu v obecné rovině přisvědčit. Je však k tomu třeba na druhé straně doplnit, že nelze směřovat právo osoby nebýt donucován k přiznání či sebeobviňování se od samotné povinnosti dostavit se na předvolání ke správnímu orgánu. Osoba má tedy obecnou povinnost se ke správnímu orgánu na výzvu dostavit a teprve poté může po příslušném poučení uplatnit právo ve věci nevypovídat či podání vysvětlení správnímu orgánu s poukazem na zákonné důvody odmítnout. Na následky nedostavení se však musí být v souladu s § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), případně ve spojení s § 137 odst. 1 téhož zákona, poučena. Tyto dvě fáze procesních práv a povinností od sebe žalovaný důsledně neodlišil. Možnost předvedení podezřelého pachatele přestupku za výjimečných skutkových okolností připustila i judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. bod 26 rozsudku ze dne 13. 1. 2020, č. j. 9 As 260/2018-21).
24. V nyní souzené věci však je podstatné především to, že správní orgány podcenily potenciální důkazní hodnotu informací a podkladů, které jim poskytl žalobce. Na tom nic nemění jejich poukaz na to, že z pracovní smlouvy vyplývalo, že označený řidič nebyl zaměstnancem žalobce, ale obchodní společnosti, v níž je žalobce jediným společníkem a jedním s jednatelem. Způsob, jakým žalobce podniká, nebyl pro otázku spáchání přestupku označeným řidičem jakkoli podstatný, *nota bene* za situace, kdy se jednalo o takto úzce personálně propojené osoby, o předmětu podnikání žalobce správní orgány pochybnosti neměly a pracovní smlouvou a knihou jízd bylo osvědčeno, že označený řidič pro

žalobcovu společnost jako řidič pracuje a v inkriminovaný den a hodinu měl předmětné vozidlo řídit. Nelze tedy uzavřít jinak než, že se správní orgány v zásadě bez rozumného důvodu odmítly zabývat skutkovou verzí, která se na první pohled jevila jako myslitelná, pravděpodobná a uvěřitelná.

25. Jen pro úplnost soud dodává, že závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 1 As 120/2020-41, na který odkázal žalovaný ve vyjádření k žalobě, nejsou na nyní souzenou věc přílehlavé. V tam řešené věci šlo o situaci, kdy se ke spáchání přestupku před jeho zahájením formou podání vysvětlení přihlásila osoba, která byla současně provozovatelem vozidla, přičemž následně v řízení o přestupku jeho spáchání popřela. V rozsudku ze dne 20. 2. 2019, č. j. 6 As 155/2018-18, zmiňovaný v napadeném rozhodnutí, sice Nejvyšší správní soud aproboval naplnění podmínek pro vyvození objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, nicméně za situace, kdy mu osoba tam označeného řidiče byla známa již z předchozího řízení, poukázal na specifické skutkové okolnosti případu, přičemž zohlednil i to, že správní orgány vyzvaly řidiče k podání vysvětlení dvakrát. Ani jeho závěry proto nejsou přenositelné na nyní souzenou věc.
26. Na úplný závěr soud poznamenává, že by některé zde citované rozsudky byly vydány až po vydání napadeného rozhodnutí, myšlenkově navazují na již dříve nastolenou judikatorní linii, s níž měly správní orgány možnost se seznámit. Nadto, působení nové judikatury se řídí zásadou tzv. incidentní retrospektivity, tedy nová judikatura se užije i v těch řízeních, která mají základ v minulosti, ale ještě nebyla pravomocně skončena nebo (což se týká přezkumu správních rozhodnutí u správních soudů) o jejich předmětu ještě probíhá soudní řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 As 71/2018-31).

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

27. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Proto napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Jelikož zjištěná vada nezákonnosti má původ již v prvostupňovém řízení, zrušil soud i prvostupňové rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Soud současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). *Obiter dictum* povinného odůvodnění soud uvádí, že s ohledem na to, že podmínky pro vedení řízení s provozovatelem vozidla nebyly v dané věci splněny, bude další řízení spočívat toliko v jeho zastavení. Při novém projednání věci jsou správní orgány vázány právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
28. O náhradě nákladů soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný ve věci úspěch neměl a náhrada nákladů řízení mu proto nepřisluší. Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených nákladů řízení. Soud tedy výrokem pod bodem II přiznal žalobci náhradu nákladů řízení účelně vynaložených na uplatnění práv u soudu. Ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč a nákladech souvisejících se zastoupením žalobce advokátem. Tyto náklady jsou tvořeny odměnou za zastupování za tři úkony právní služby (za převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby a podání repliky na vyjádření žalovaného), u nichž sazba odměny činí dle advokátního tarifu 3 100 Kč za jeden úkon právní služby [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), dále jen „advokátní tarif“], tj. 9 300 Kč. Náklady zastoupení dále tvoří náhrada hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), vše zvýšeno o částku 2 142 Kč odpovídající 21 % DPH z předchozích částek.

Celková výše nákladů, které žalobci v tomto soudním řízení vznikly, činí 15 342 Kč (3 000 + 12 342). Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci celkem částku 15 342 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, JUDr. Michala Korčáka (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. března 2021

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.

soudkyně